

Commissie Zorgvuldig Bestuur

CZB/KL/KBO/2008/207

BETREFT: toepassing regelgeving maximumfacturen

1 PROCEDURE

1.1 Ontvangst: 06.09.2008

1.2 Verzoeker

ouders

1.3 Verweerder

School

Inrichtende macht

1.4 CZB

- Bij aangetekend schrijven van 5 september 2008 dient verzoekende partij klacht in. Het secretariaat van de Commissie ontvangt de klacht op 6 september.
- Bij aangetekend schrijven van 19 september 2008 worden verzoekende en verwerende partijen uitgenodigd voor de zitting van de Commissie van 20 oktober 2008.
- Bij aangetekend schrijven (met ontvangstbewijs) van 3 oktober 2008, met ontvangst op 7 oktober, stuurt de raadsman van verwerende partij een verweerschrift dat op 8 oktober aan verzoekende partij wordt bezorgd.

2 INHOUD VAN DE KLACHT

Verzoekende partij krijgt op 1 september 2008 een document mee om te ondertekenen waarin vermeld staat dat het schoolreglement door verzoekende partij ontvangen was. Gezien het schoolreglement nog niet ter beschikking was, beslist verzoekende partij om het document niet te ondertekenen. Verzoekende partij raadpleegt het schoolreglement dan op de website van verwerende partij. Het blijkt dat er 4 GWP's (GWP staat voor geïntegreerde werkperiode) georganiseerd zouden worden die 110 euro per keer zouden kosten, wat een totaal van 440 euro uitmaakt. Dit is meer dan de toegelaten maximumfactuur van 360 euro. Er wordt echter aan toegevoegd dat de school gebruik maakt van de bijkomende premies die de verschillende ziekenfondsen toekennen door de formulieren te voorzien waardoor iedere GWP maximaal 90 euro aan de ouders kost.

Verzoekende partij merkt op dat men niet verplicht is om zich aan te sluiten bij een ziekenfonds en dat de bijdrage van het ziekenfonds ter compensatie is voor de ouders en niet om de school toe te laten boven het wettelijk vastgestelde bedrag te gaan.

Verzoekende partij deelt eveneens mee dat de schoolmaterialen ter beschikking worden gesteld van de leerlingen, maar dat de benodigdheden nooit mee naar huis mogen worden genomen. Zo worden de ouders ertoe aangezet om schoolmateriaal te kopen voor thuis.

Op het oudercontact van 2 september 2008 heeft verzoekende partij aan verwerende partij meegedeeld dat ze het opgestelde schoolreglement niet tekende. Verwerende partij heeft hierop geantwoord dat verzoekende partij dan maar op zoek moest gaan naar een andere school waar ze zelf het schoolreglement mocht opstellen.

Verzoekende partij heeft haar kinderen dan op 3 september 2008 in een andere school ingeschreven.

Op 4 september 2008 's morgens contacteert verzoekende partij hierover de algemeen directeur van de scholengroep waarop zij vaststelt, zonder hiervan verwittigd te zijn, dat het schoolreglement tegen 's middags is aangepast in die zin dat per GWP nu maar 90 euro wordt aangerekend.

3 STANDPUNT VERWERENDE PARTIJ

Verwerende partij stelt allereerst dat de klacht onontvankelijk is omdat:

- de klager geen belang heeft bij de klacht nu hij zijn kinderen heeft ingeschreven in een andere onderwijsinstelling. Bovendien werden de vergissingen rechtgezet vooraleer de klacht werd ingediend. Verzoekende partij verwijst in dat verband naar het aangetekend schrijven van 5 september 2008 van de algemeen directeur waarbij de klager van de rechtzetting op de hoogte is gebracht;
- de klager noch zijn identiteit en adres noch dat van verwerende partij duidelijk vermeldt.

Te gronde merkt verwerende partij op dat dit schooljaar de maximumfactuur van 360 euro gerespecteerd wordt en dat de kinderen hun schoolmateriaal ook voor hun huiswerk mogen gebruiken. Dit werd zo toegelicht op de infoavond van 2 september 2008 en op het moment van het indienen van de klacht was de klager hiervan op de hoogte. Na het telefoongesprek met de algemeen directeur werd dit alles via aangetekend schrijven van 5 september 2008 bevestigd.

De klacht van verzoekende partij in verband met het schoolreglement heeft betrekking op een versie van het schoolreglement 2008-2009 die op de website van de school werd geplaatst. Deze versie was een vergissing van verwerende partij en werd nadien direct gecorrigeerd. Op 3 september 2008 werd door verwerende partij het gecorrigeerde en als enig geldende schoolreglement aan de kinderen meegegeven.

Verwerende partij stelt dat verzoekende partij op het moment van het indienen van haar klacht op de hoogte was van het juiste schoolreglement.

4 ZITTING COMMISSIE

4.1 Datum en uur: 20 oktober 2008, 13.30 uur.

4.2 Kamer:

Kamer bevoegd voor het basisonderwijs.

4.3 Commissieleden

De Commissie is in overeenstemming met artikel V. 22 van het decreet van 13 juli 2001 betreffende het onderwijs-XIII-Mozaïek en artikel 1 tot en met artikel 3 van het ministerieel besluit van 28.11.2007 betreffende de samenstelling van de Commissie Zorgvuldig Bestuur als volgt geldig samengesteld:

De heer Raf Versteegen, voorzitter;

Walter Cools, Hilde Timmermans, Etienne Becuwe en Jean Dujardin, leden.

4.4 Aanwezige betrokkenen, getuigen, deskundigen, raadslieden

raadsman van de verwerende partij

4.5. Stemming

De Commissie heeft na beraadslaging eenparig de volgende conclusies opgesteld inzake bevoegdheid, beslissing en sanctie.

5 BESLISSING VAN DE COMMISSIE

5.1 Regelgeving

* 25 februari 1997 - Decreet basisonderwijs

Artikel 27

In de door de gemeenschap gefinancierde of gesubsidieerde basis-, kleuter- of lagere scholen kan geen direct of indirect inschrijvingsgeld worden gevraagd. Evenmin kunnen er bijdragen worden gevraagd voor kosten die gemaakt worden om een eindterm te realiseren of een ontwikkelingsdoel na te streven.

De lijst met materialen die bij gebruik kosteloos ter beschikking dienen gesteld te worden om de eindtermen te realiseren of de ontwikkelingsdoelen na te streven, vormt een bijlage 1 bij dit decreet.

Artikel 27bis

§ 1. Het schoolbestuur kan aan de ouders een bijdrage vragen voor:

1° activiteiten die niet noodzakelijk zijn voor het realiseren van de eindtermen of het nastreven van de ontwikkelingsdoelen;

2° verplichte materialen die niet begrepen zitten onder artikel 27 en waarvan de ouders het te besteden bedrag niet zelf kunnen bepalen;

3° meerdaagse extra-muros activiteiten.

§2.

§3

§4. Vanaf het schooljaar volgend op de goedkeuring van het decreet nieuwe financiering leerplichtonderwijs, mag er in het kleuteronderwijs geen bijdrage meer worden gevraagd voor meerdaagse extra-muros activiteiten.

Vanaf het schooljaar volgend op de goedkeuring van het decreet nieuwe financiering leerplichtonderwijs, bedraagt de bijdrage voor meerdaagse extra-muros activiteiten maximaal 360 euro voor het volledige lager onderwijs

Artikel 27ter

§1. De kosten die niet vervat zitten in artikel 27bis, §1, zijn niet onderworpen aan de maximumfactuur. Deze kosten worden kenbaar gemaakt in de bijdrageregeling. De gevraagde kostprijs moet steeds in verhouding zijn tot de geleverde prestatie.

§2. Na overleg binnen de schoolraad legt het schoolbestuur de lijst vast van bijdragen die aan

de ouders kunnen worden gevraagd, zoals bepaald in artikel 27bis en §1 van dit artikel evenals de afwijkingen die op deze bijdrageregeling worden toegekend.

§3. Vragen in verband met de toepassing van de beginselen vermeld in de artikelen 27, 27bis en 27ter en klachten in verband met inbreuken op deze beginselen kunnen door iedere belanghebbende ingediend worden bij de Commissie Zorgvuldig Bestuur, bedoeld in artikel V.21 van het decreet van 13 juli 2001 betreffende het onderwijs-XIII-Mozaïek.

Artikel 37

§1. 1. Een schoolbestuur moet, met uitzondering van de ziekenhuisscholen, voor elk van zijn scholen met toepassing van de regelgeving inzake medezeggenschap een schoolreglement opstellen dat de betrekkingen tussen het schoolbestuur en de ouders en leerlingen regelt.

§ 3. Voor het lager onderwijs bevat het schoolreglement ten minste de volgende elementen:

1° het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de interne

beroepsmogelijkheden;

2° de procedure volgens dewelke getuigschriften basisonderwijs worden toegekend en de procedure volgens dewelke een beroep kan ingediend worden tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift basisonderwijs;

3° bepalingen in verband met onderwijs aan huis;

4° richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen;

5° afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten;

6° geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse Gemeenschap en de rechtspersonen die daarvan afhangen;

7° de bijdrageregeling bedoeld in artikel 27, § 3 (*lees nu: art. 27bis en 27ter, §1*);

8° de wijze waarop de leerlingenraad in voorkomend geval wordt samengesteld.

§ 4. De inrichtende macht informeert de ouders schriftelijk over het schoolreglement voorafgaand aan de eerste inschrijving van hun kind en bij elke wijziging van het reglement.

* Decreet van 2 april 2004 betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad.

Art. 17. De schoolraad heeft ten behoeve van al het personeel, leerlingen en ouders een communicatie- en informatieplicht over de wijze waarop hij zijn bevoegdheden uitoefent.

Art. 21. De inrichtende macht overlegt met de schoolraad over

1° het opstellen of wijzigen van

a) het schoolreglement;

b) de lijst van bijdragen die aan de ouders kunnen worden gevraagd, evenals de regeling inzake de afwijkingen die op deze bijdrageregeling worden toegekend, voor zover deze regelingen niet zijn opgenomen in het schoolreglement;

.....

* Omzendbrief BaO 2002/3 van 21 februari 2002 betreffende zorgvuldig bestuur in het basisonderwijs.

* Omzendbrief BaO/2007/05 van 22 juni 2007 betreffende kostenbeheersing in het basisonderwijs.

5.2 Bevoegdheid

De Commissie is van oordeel dat zij bevoegd is rekening houdende met de aangebrachte feiten en de geldende regelgeving.

De Commissie is van oordeel dat verzoekende partij belang heeft bij de klacht. De kinderen waren voor een korte periode op school aanwezig en het is aanneembaar dat de schoolverandering een gevolg is van de inbreuken en de reactie van verwerende partij daaromtrent. Er is dus minstens een moreel en/of voortgezet belang in hoofde van verzoekende partij zodat de klacht ontvankelijk is.

5.3 Beslissing

5.3.1 Algemeen

Internationale verdragen, de grondwet en het decreet basisonderwijs voorzien dat er in het door de gemeenschap gefinancierde of gesubsidieerde lager onderwijs geen direct of indirect inschrijvingsgeld kan worden gevraagd. Evenmin kunnen er bijdragen worden gevraagd voor kosten die gemaakt worden om een eindterm te realiseren of een ontwikkelingsdoel na te streven.

Het principe van kosteloos onderwijs betekent niet dat aan de ouders geen geld gevraagd mag worden maar betekent wel dat er geen inschrijvingsgeld gevraagd mag worden en dat ze niet moeten betalen voor datgene wat noodzakelijk is voor het nastreven van de ontwikkelingsdoelen of het bereiken van de eindtermen.

Aanvullend aan het noodzakelijke onderwijsprogramma kunnen er voor leerlingen onderwijsactiviteiten en een dienstverlening georganiseerd worden die niet noodzakelijk zijn voor de eindtermen, zowel binnen of buiten de lestijden en al of niet binnen de schoolgebouwen; hiervoor geldt het principe van de kosteloosheid niet. Het gaat om een afzonderlijke dienstverlening die niet verplicht gesteld kan worden en waarvoor een bijdrage aan de ouders gevraagd kan worden.

De onderwijsregelgeving bepaalt wel dat de omvang van de bijdrage ter sprake komt via overleg in de participatieorganen (schoolraad, participatieraad) en dat er afwijkingen zijn voor minder gegoede ouders. De vergelijking tussen gemaakte kosten en gevraagde bijdrage moet in eerste instantie gebeuren in de participatieorganen. Het schoolbestuur moet daarna bij de inschrijving alle ouders via het schoolreglement duidelijk en precies op de hoogte brengen van de verschillende soorten bijdragen.

5.3.2 Activiteiten extra muros

De bijdrage voor meerdaagse activiteiten extra muros bedraagt sinds het schooljaar 2008-2009 maximaal 360 euro voor het volledige lager onderwijs. Het schoolbestuur moet hiermee rekening houden bij het plannen van activiteiten en over de besteding van het bedrag duidelijk communiceren naar de ouders.

De maximumfactuur mag niet overschreden worden met de motivatie dat de ouders op een of andere manier nog op een tegemoetkoming een beroep kunnen doen. Tussentijdse van het ziekenfonds (of de schooltoelage) komen de ouders persoonlijk toe en kunnen door de school niet in rekening gebracht worden.

De instelling heeft bij het begin van het schooljaar op de website van de school een niet correcte voorstelling van zaken gegeven. Het schoolreglement dat op de website van de school stond droeg als datum 1 september 2008 en bevat de weergave van de regelgeving die sinds die datum van toepassing is daar waar sprake is van de scherpe en de minder scherpe maximumfactuur. Wel was de uitleg bij de minder scherpe maximumfactuur niet correct in

zover het nog te ontvangen bedrag van het ziekenfonds mee in rekening werd gebracht. Het reglement werd pas aangepast na tussenkomst van verzoekende partij.

5.3.3 Schoolmateriaal

Krachtens het decreet basisonderwijs kunnen er geen bijdragen gevraagd worden voor kosten die nodig zijn om een eindterm te realiseren en een ontwikkelingsdoel na te streven. Om hierover duidelijkheid te scheppen wordt als bijlage bij het decreet een lijst met materialen gevoegd die bij gebruik kosteloos ter beschikking gesteld moeten worden. Duidelijke voorbeelden daarvan zijn handboeken, schriften, schrijfgerief enzovoort.

De Commissie is van oordeel dat de door de school gehanteerde lijst verwarrend en niet conform de regelgeving is. Op de lijst wordt zowel materiaal vermeld waarvoor de school moet instaan als materiaal dat de ouders moeten aanschaffen, zoals turn- en zwemgerief. Een lijst met nodige materialen mag ook geen stille uitnodiging zijn voor de ouders om alsnog zelf voor de aankoop in te staan.

5.3.4 De Commissie komt tot volgende beslissing:

Het schoolbestuur moet bij de inschrijving de ouders een duidelijk, schriftelijk en precies overzicht bieden van de soorten kosten en de erbij horende bedragen die gevraagd worden. Er moet een duidelijk onderscheid zijn tussen materialen die de school overeenkomstig het decreet ter beschikking moet stellen en goederen die de ouders zelf moeten aanschaffen. Ter zitting zegt de verwerende partij toe om zich in de toekomst aan bovenstaande wenken van de Commissie te zullen houden.

5.4 Sanctieregeling

Het schoolbestuur heeft het schoolreglement al aangepast en toont zich bereid om te zorgen dat de communicatie rond het schoolmateriaal verloopt conform de regelgeving.

De Commissie zorgvuldig bestuur oordeelt dat er geen aanleiding is tot het opleggen van een sanctie.

Brussel, 20 oktober 2008

Marleen Broucke
Secretaris

Raf Verstegen
Voorzitter